Petak, 13.02.2015.g.

Čitajući knjigu FILOTEA, koju je osmislio i posložio Sveti Franjo Saleški

iz natuknica koje je pisao jednoj dragoj ženi, vodeći je time na njezinom

putu duhovnog rasta, i uspoređujući sebe i svoj život i svoje ponašanje sa

svim tim prekrasno napisanim i posloženim savjetima dragog sveca,

imam neki osjećaj kao da se nalazim u magli silnih, manjih ili većih,

grijeha koje svakodnevno činim i koje svakodnevno čine svi dragi ljudi

koje susrećem.

I sve bi to bilo bez nade, kada tu maglu ne bi rastjerivalo SUNCE, NAŠ

LJUBLJENI GOSPODIN, "MLADO SUNCE SA VISINA".

BEZ NJEGA, I NAŠE ODLUKE DA NJEGA ŽELIMO I DA NJEGA

BIRAMO DA NAS VODI KROZ NAŠ OVOZEMALJSKI ŽIVOT,

JEDNOSTAVNO BI VEĆ OVDJE NA ZEMLJI IMALI PAKAO U DUŠI

I SRCU PA TKO I U ODNOSIMA SA SVIMA DRUGIMA OKO

SEBE, MANJE ILI VIŠE.

A opet, pronalazeći sebe u mnogim opisanim situacijama, uvidio sam da,

ako ništa drugo, da sam manje ili više spoznao sve te situacije i grijehe

koje činim, da sam uvidio, što me jako veseli, da sam u mnogim

situacijama zauzeo pravilan stav, da se stvarno borim protiv svojih

grijeha, da svjedočim drugima da to isto čine.

TO ME STVARNO ISPUNILO.

TO JE NADA.

JA SAM GRJEŠNIK ALI SAM ODABRAO GOSPODINA BOGA I

POSTAVIO GA NA PRVO MJESTO U SVOJEM ŽIVOTU.

SVE GLEDAM I ODLUČUJEM PREKO NJEGA I NJEGOVIH

ZAPOVIJEDI.

SPOZNAJEM SVOJE GRIJEHE, ODRIČEM IH SE I BORIM SE

PROTIV NJIH.

PADAM U GRIJEHE I DIŽEM SE OD NJIH.

BORIM SE POSTOJANO, IZ GRIJEHA U GRIJEH, IZ SITUACIJE U

SITUACIJU.

I OSJEĆAM DA SAM RADI TOGA GOSPODINU BOGU DRAG JER

ME DO SADA NIKAD NIJE KUŠAO PREKO MOJE SNAGE. I KADA

SAM MISLIO DA VIŠE NE MOGU, KADA SAM MISLIO DA ME ZLI

SA SVOJIM NAPASTIMA POBIJEDIO, DOBIO SAM POMOĆ. NA

RAZNE NAČINE.

"MLADO SUNCE SA VISINA" RASTJERALO JE MRAK U MENI I

OKO MENE.

I vidim da mi sad ova knjiga dragog sveca predstavlja NOVI ZNAK I

NOVU POMOĆ.

DA SE UČVRSTIM U ONOME ŠTO ZNAM I DA MIJENJAM ONO

ŠTO SAM MOŽDA ZABORAVIO ILI NISAM DO SADA SPOZNAO.

Danas ću s vama podijeliti jedno poglavlje gdje dragi svetac Franjo

Saleški opisuje GRIJEH KLEVETE I NJEGOVE POSLJEDICE:

"O KLEVETI

Ishitreni sud izaziva nemir prijezir bližnjega, oholost i zadovoljstvo samim

sobom, kao i stotine drugih kobnih učinaka, među kojima je na prvom

mjestu kleveta, ta prava kuga društva. O, da mi je ulja sa svetog žrtvenika

da dodirnem ljudima usne pa da s njih *skinem bezakonje* i *od grijeha ih*

očistim kako je i seraf Izaiji usta očistio (Iz 6,6-7).

Onaj tko bi istrijebio ogovaranje i klevetu u svijetu, uništio bi veliki dio

svih grijeha i bezakonja.

Tko god bližnjemu nepravedno uništi dobar glas, ne samo da griješi nego

je dužan uništeno popraviti, već prema naravi klevete; nitko, naime, neće

u nebo noseći tuđe dobro, a dobar je glas najveće među svima.

Kleveta je svojevrsno ubojstvo, jer mi istovremeno živimo trostrukim

životom: duhovnim po milosti Božjoj, tjelesnim po duši (duša nam

oživljava tijelo), i društvenim, komu je uporište u dobrom glasu. Prvi nam

oduzima grijeh, drugi smrt a treći kleveta.

Štoviše, klevetnik jezikom ubija trostruko: duhovnim ubojstvom ubija

svoju dušu, dušu onoga koji ga sluša, te ubija društveni život onoga koga

kleveće; jer, kao što je govorio sveti Bernard, vrag je u klevetniku i u

onome tko ga sluša; jednom u jeziku, drugomu u uhu. O KELVETNICIMA

David ovako progovara: *Naoštrili su jezike svoje poput zmije.* Zmijski

jezik je, kaže Aristotel, rascijepljen, s dva šiljka; takav je i jezik klevetnika,

koji jednim udarcem ubode i otruje uho slušača i dobar glas onoga o

kome govori.

Zaklinjem te, draga Filotea, nikog izravno ili neizravno ne klevećI: pazi da

bližnjemu ne pripisuješ zločine i grijehe koje ovaj nije počinio, ni da

otkrivaš one koji su tajni, uvećavaš one koji su znani te loše tumačiš

dobra djela, poričeš, zlobno prikrivaš ili riječima umanjuješ dobro za koje

znaš da je u nekome; jer, u svakom bi slučaju, a osobito krivo optužujući

i niječući istinu na štetu bližnjega, teško uvrijedila Boga; time bi

dvostruko griješila; istodobno bi lagala i naudila bližnjemu.

Najlukaviji su i najotrovniji oni koji, kad kleveću, počinju čovjeka hvaliti i

častiti, pa ga onda ocrnjuju, podbadaju i podruguju mu se.

Takvi kažu: *vjerujte mi da ga volim, a uostalom, pošten je čovjek, ali,*

istini za volju, nije smio učiniti takvu podlost … Ona je vrlo kreposna

djevojka, ali, prevarili su je, ili će izreći niz drugih sličnih uvoda.

Vidiš li podmuklost? Ako tko želi odapeti strelicu, napet će luk i strelicu

privući k licu, ali samo da bi je jače odapeo: tako i ovi klevetnici prividno

klevetu navlače na sebe, ali čine to samo zato da bi ona dublje prodrla u

srce slušatelja.

Najokrutnija od svih kleveta ogrnuta je plaštem šale; jer, kao što otrov

trubeljike nije osobito jak nego djeluje sporo, pa se otrovani može

izliječiti ako ga nije popio s vinom, tako bi i kleveta onome tko je sluša

samo ušla na jedno, a izašla na drugo uho da nije lukavo začinjena šalom

pa se čvrsto ukorijeni u njegovom mozgu. *Na usnama im gujinji otrov,*

veli David. Ugriz guje gotovo je nezamjetljiv, a otrov joj isprva ugodno

svrbi, pa se srce i utroba šire i primaju otrov komu poslije više nema

lijeka.

Nikad ne reci: *ovaj je pijanac,* pa makar ga bila vidjela pijana; *ovaj je*

preljubnik, ako si ga i vidjela u grijehu; niti: *ovaj je rodoskvrnik* ni ako si

ga vidjela u toj opačini; jer, samo jedan čin stvari ne nadjeva ime. Sunce

je jednom stalo i pribavilo pobjedu Jošui (Jš 10,13); jednom se

pomračilo i time označilo pobjedu Spasiteljevu (Lk 23,44); pa ipak

nikome ne pada na pamet reći kako je ono nepokretno ili tamno. Noa se

opio jedanput, a Lot i drugi puta, i k tomu počinio strašno rodoskvrnuće ;

nije svet Petar bio krvolok zato što je jednom prolio krv, ni krivokletnik

zato to što se jednom krivo kleo.

Da bi se steklo ime kreposti ili opačine, u njima treba uznapredovati i steći

određenu naviku; krivo je, dakle, nekoga nazvati srditim ili kradljivcem

ako si ga jedanput vidjela srditog ili zatekla u krađi.

Čak i ako je čovjek dugo živio poročno, lako može slagati onaj tko ga

nazove poročnim. Šimun gubavac nazvao je Magdalenu grešnicom (Lk

7,39) jer je svojedobno zaista zgriješila; pa ipak je lagao, jer ona više nije

bila to, nego sveta pokornica; zato ju je i sam spasitelj uzeo u zaštitu.

Onaj ludi farizej smatrao je carinika velikim grešnikom, a možda čak i

nepravednikom, preljubnikom, otmičarom, no ljuto se varao jer je ovaj

upravo bio *opravdan (Lk 8, 11 14),*

Da, zaista! Kas je Božja dobrota tolika da je i najmanji trenutak dovoljan

da bismo dobili Božju milost, kako možemo dojučerašnjeg grješnika i

danas takvim smatrati!?

Neka jučerašnji dan ne sudi današnjemu, a ni današnji jučerašnjemu:

samo posljednji svima sudi.

Nikad, dakle, ne smijemo reći da je netko zao i biti sigurni da ne lažemo.

Ako baš moramo o čovjeku nešto reći, resimo da je tada učinio to i to zlo,

da je tada loše živio ili da sad zlo čini; no, po jučerašnjem danu ne

smijemo suditi o današnjemu, ni po onome što je danas o onome što je

bilo jučer, a još manje o tome što će biti sutra.

Premda moramo silno paziti da ne klevećemo bližnjega, isto tako moramo

paziti i da ne upadnemo u drugu krajnost, poput onih koji, da ne bi koga

oklevetali, hvale opačinu i dobro o njoj govore. Ako netko zaista drugog

kleveće, ne pokušavaj takvu osobu opravdati tako što ćeš reći da je

slobodna i otvorena; ako je tko očito tašt, ne reci da je plemenit i zgodan;

opasne razgovore ne nazivaj bezazlenima i prostodušnima; neposluh

ravnošću, drskost iskrenošću ili bludnost prijateljstvom.

Ne, draga Filotea, ne smijemo, u želji da ne upadnemo u opačinu klevete,

hvaliti, pothranjivati druge opačine i laskati im, već trebamo jasno i

glasno zlu reći da je zlo i osuditi što je za osudu: čineći tako, slavit ćemo

Boga, budemo li to ovako činili.

Da bismo opravdano kudili tuđe opačine, naša pokuda mora biti na korist

onoga o kome govorimo ili onoga koji nas sluša.

Recimo da se pred djevojkama, iznose očito opasne besramnosti

određenog čovjeka, što je, nedvojbeno, bestidno. Ako to zlo odlučno i

oštro ne pokudim, nego ga pokušam opravdati, one osjetljive duše koje

sve to slušaju lako će zalutati u slične opačine. Ovim je dušama na korist

da opačinu slobodno i odmah pokudim ako to baš ne mogu odgoditi za

neku bolju prigodu u kojoj ću manje štete nanijeti onima o kojima

govorim.

Osim toga, o tome trebam govoriti kad je na meni red, kad sam među

prvima u društvu te bi se moja šutnja mogla protumačiti kao

odobravanje; ako pak sam među nižima, tada se ne smijem nametati kao

sudac. Pri tom iznad svega moram paziti da u sudu budem potpuno

pravedan i da mi se ne omakne ni riječ previše; na primjer, ako želimo

ukoriti nekog mladića i neku djevojku jer im je ponašanje pretjerano

slobodno i opasno, moram se, za ime Božje, Filotea, jako čuvati kako

stvari ne bih ni najmanje uvećao. Ako se stvari samo slabo naslućuju,

tako ću ih i prikazati; ako je posrijedi samo najobičnija nesmotrenost,

ništa tomu neću dodati; ako pak nije posrijedi nesmotrenost i nema

vidljiva zla već zlo vide samo zli jezici, o tome uopće neću govoriti ili ću

upravo samo to i reći.

Kad govorim o bližnjemu, jezik u mojim ustima je poput skalpela u

rukama kirurga kad zasijeca tkivo među živcima i žilama; svaka mi riječ,

dakle, treba biti na svome mjestu da ne bih rekao ni više ni manje od

onog što jest.

Konačno, kudeći opačinu, moramo što više poštedjeti osobu u kojoj je sa

sigurnošću opažamo.

Dakako, o očitim, ozloglašenim i javnosti poznatim grješnicima, smijemo

slobodno govoriti, no to moramo činiti samilosno i milostivo, a ne drsko i

uobraženo, radujući se tuđoj nevolji; jer to odaje prosto i nisko srce.

Među svima njima izuzimam zaklete neprijatelje Boga i njegove Crkve,

kao što su krivovjerne i raskolne sljedbe i njihovi kolovođe. Takve treba

čim više ozloglasiti: izraz je ljubavi vikati na vuka, bilo kad se uvuče među

ovce bilo kad je drugdje.

Svatko si uzima za pravo suditi i osuđivati vladare, klevetati čitave naroda

ovisno o tome kakve osjećaje prema njima gaji; ne čini tu pogrešku,

Filotea, jer time ćeš ne samo uvrijediti Boga nego možeš i upasti tisuću

nevolja.

Kad čuješ da se o drugome zlo govori, pobudi sumnju u optužbu ako ti se

to čini pravednim; a u suprotnom opravdaj nakanu optuženog; ako ni to

ne možeš, tada pokaži da ti ga je žao, skreni razgovor na drugo i podsjeti

društvo kako oni koji ne upadnu u grijeh to trebaju zahvaliti Božjoj

milosti. Uljudno klevetnika pozovi k sebi; reci mu, ako ti je poznato, i

štogod dobro o osobi koju je uvrijedio."

ETO, KOLIKO LI SE ZLA I GRIJEHA MOŽE SAKUPITI U

ONOME ŠTO GOVORIMO I KAKO SE ODNOSIMO PREMA

DRUGIMA.

KAD O SVEMU PROČITANOM PONOVNO RAZMISLIM,

SKORO DA SE MOGU PREPOZNATI U SVAKOJ SITUACIJI.

U TOME SAM ČESTO PADAO. I PADAM.

JEDINO ME JAKO, JAKO VESELI, ŠTO MI JE MOJ

LJUBLJENI GOSPODIN DAO SVE TO ZA SPOZNATI I ŠTO

SE JA TRUDIM JAKO BORITI PROTIV TIH MOJIH

SLABOSTI A POSEBNO ONIH KOJE ČINIM SVOJIM

JEZIKOM I PONAŠANJEM PREMA DRUGIMA.

TO MI DONOSI, I U NAJVEĆIM KUŠNJAMA, OBILJE MIRA

I RADOSTI U MOJE SRCE.

SVETO I PRESVETO MOJO TROJEDINI,

LJUBLJENI BOŽE: OČE, SINE I DUŠE

SVETI.

SMILUJ SE MENI GRJEŠNIKU!

JER TI SI JEDINI BOG U SVE VIJEKE

VJEKOVA.